

Folketingets Socialudvalg
Christiansborg
1240 København K.

Den 16. april 2012

Vedrørende servicelovens § 100 om merudgiftsydelse.

I regeringens oplæg, ”En del af fællesskabet, Reform af førtidspension og fleksjob”, lægges der op til en ændring af reglerne om merudgiftsydelse, så intervallerne mellem hvert trin nedsættes fra 500 kr. til kun 100 kr.

På nuværende tidspunkt ser skalaen således ud:

Merudgift pr. måned	Ydelse pr. måned
0-499 kr.	0 kr.
500-1749 kr.	1500 kr.
1750-2249 kr.	2000 kr.
2250-2749 kr.	2500 kr.
Osv.	Osv.

Som det fremgår, forekommer der såvel overkompensation som underkompensation i den gældende skala, og det kan derfor forekomme både tilforladeligt og retfærdigt at indsnævre intervallerne bredde.

Det er imidlertid vigtigt at være opmærksom på, at de nuværende brede intervaller skyldes et ønske fra lovgiverne om at begrænse administrationen. Det har derfor været muligt at se bort fra mange administrativt krævende småudgifter i den konkrete udmåling, fordi de ikke ville gøre nogen forskel for den endelige ydelse.

I ydelsen kan indgå mange forskellige typer af merudgifter, f.eks.

- Ekstraordinært slid på tøj og sko som følge af den nedsatte funktionsevne.
- Særlig dyrt eller særligt udformet tøj ”på grund af deformiteter eller ganske særlig legemsbygning eller lignende”.
- Kursusudgifter, også til børn eller andre pårørende.
- Udgifter til kost og diætpræparater som følge af den nedsatte funktionsevne.
- Udgifter til medicin som følge af funktionsnedsættelsen, som ikke dækkes på anden måde.
- Ekstraudgifter til befordring generelt, i fritiden, til og fra arbejde, til og fra uddannelse og til og fra behandling.
- ”Håndsrækninger”, som ikke er bevilget på anden måde, f.eks. til at skifte en elpære, til at pudse vinduer, til at vaske gardiner, til at købe ind, til at passe børn, hvis den handicappede forælder er ude, til at ledsage børn til dagtilbud, skole, behandling, fritidstilbud eller lignende, til at

hjælpe med at give mindre børn tøj på, bade dem, give dem mad eller lignende, til at hjælpe med at smøre børnenes madpakker, til at hjælpe med at få overtøj på, til at hjælpe med at komme ud og ind af bilen, til at hjælpe med at pakke taske og bære ind og ud, f.eks. hvor adgangsforholdene ikke er egnede, til at hjælpe med forskellige former for aflastning og praktisk hjælp, f.eks. i forbindelse med udsving i helbredstilstanden, ved behandlinger eller lignende, til snefykning, til slåning af græs, til malerarbejde – ja, hvad som helst andet, der ligner disse eksempler.

- Ekstra udgifter til forsikringer f.eks. til en erhvervsansvarsforsikring vedr. handicaphjælpere, til at forsikre en 3-hjulet knallert, en kørestol eller en minicrosser, til en dyrere husforsikring på grund af et større antal kvadratmeter, til dyrere fritids- og ulykkesforsikringer for at opnå samme dækning som andre.
- Udgifter til indskud i en lejebolig.
- Udgifter til flytning, der er betinget af en nedsat funktionsevne, herunder eventuelt salær til ejendomsmægler (salgsomkostninger), leje af flyttevogn m.v..
- Ekstra varmeudgifter på grund af behov for ekstra varme, f.eks. fordi man ikke eller kun i begrænset omfang kan bevæge sig, eller fordi af- og påklædning tager længere tid.
- Udgifter til beskæftigelse i fritiden.
- Ekstra udgifter til daglig vask (tøjvask) og hygiejne.

Disse merudgifter skal sandsynliggøres, opgøres og beregnes, og nogle af beregningerne er stærkt administrationskrævende. Ganske vist forekommer det ikke, at en borger har merudgifter af alle de nævnte typer, men det er ikke usædvanligt, at der i den enkelte sag vil optræde merudgifter af mindst 4-6 typer, som alle skal beregnes konkret.

Det er derfor en fordel for alle parter, hvis man kan se bort fra nogle af dem eller se lidt stort på, om de nu også er beregnet helt nøjagtigt. Ikke blot for borgeren og kommunen, men også for ankemyndighederne fordi de herved undgår ankesager om uenigheder mellem borger og kommune som reelt er uden betydning, fordi de ikke påvirker selve ydelsens størrelse.

Hvis Folketinget følger regeringens forslag om at begrænse intervallerne mellem hvert trin, vil konsekvensen være, at stort ingen merudgift er for lille til at få betydning for ydelsens størrelse. Både den enkelte borger og den enkelte kommune vil derfor kaste sig over beregningen med hidtil uset nidkærhed.

Vi ikke bare frygter, men er faktisk helt sikre på, at forslaget vil føre til et skoleridt i beregning af priser på bleer, salve, busbilletter, proteinkost, vaskepulver, specialsyede underbukser og andet, blot for at nævne nogle enkelte eksempler på merudgifter, som pludselig kan få betydning for ydelsen, og som man derfor ikke mere kan ignorere i de allerfleste tilfælde.

Muskelsvindfonden har siden 2003 har været involveret i hundredevis af sager om merudgiftsydelse, herunder ikke mindst mange ankesager. Vi har derfor et detailkendskab til forvaltningen af servicelovens § 100, som formentlig ingen andre har i samme omfang, allerede i kraft af det store antal sager vi har set. I al beskedenhed mener vi, at ingen andre har kendskab til så mange konkrete sager, som vi har, endog fordelt på de fleste af landets kommuner.

Det er os derfor magtpåliggende at understrege over for Folketinget, at denne bestemmelse ikke må gøres mere indviklet og mere administrativt krævende, end den er. Der vil ikke være nogen som

helst besparelse ved at indsnævre intervallerne; men det vil være dybt generende for alle involverede parter.

Allerede med den nuværende udformning af bestemmelsen har vi oplevet meget, meget lange og indviklede beregninger af merudgiftsydelsen med en detaljeringsgrad, der er ganske unødvendig. Vi har oplevet beregninger, som en sagsbehandler må have brugt hele arbejdsdage på at udføre, selv om den kun handler om en ydelse på 1.500 kr. pr. måned for den enkelte borger, oftest kun i en 12 måneders periode, for samme øvelse skal udføres igen, fordi ydelsen typisk revurderes hvert år. I øvrigt uden at føre til nogen ændring i ydelsens størrelse i mere end 3-4% af sagerne.

Og øvelsen udføres ca. 14.000 gange om året, for så mange mennesker er aktuelt berettiget til ydelsen. Antallet forventes at være svagt stigende i takt med, at førtidspension efter de gamle regler udfases og erstattes med førtidspension efter de nye regler, der trådte i kraft i 2003.

Der er tværtimod behov for, at de allerede gældende regler forenkles. Dette forudsætter imidlertid, at alle involverede parter – borgerne, kommunerne, ministerierne, politikerne – erkender, at der indgår så mange usikkerheder og skøn i en sådan beregning, at man må acceptere, at merudgiftsydelsen ikke kan beregnes med fuldstændig nøjagtighed. Retfærdighed i denne sammenhæng er som elastik i metermål. Alle parter må simpelt hen affinde sig med, at ydelsen måske indeholder en vis overkompensation eller en vis underkompensation, fordi yderligere detaljeringsgrad ikke har andre konsekvenser end øget byråkrati.

Kommunerne må finde sig i, at borgerne somme tider får en smule overkompensation.

Borgerne må finde sig i, at de somme tider får en smule underkompensation.

Set over et livsforløb går det nok lige op, fordi ydelsen i nogle perioder er lidt for lav og i andre perioder lidt for høj.

Det kan ikke nytte, at vi bruger ressourcer på at beregne enhver ydelse med centimetermål.

Vi vil derfor indtrængende bede Folketinget om ikke at vedtage dette forslag.

Når dette så er sagt, skal det erkendes, at der i selve basisydelsen på 1.500 kr. (med et interval fra 500 kr. til 1.749 kr.) kan forekomme en så stor overkompensation, at den kan virke stødende.

Overkompensationen er dog til en vis grad overvurderet, fordi der trods alt findes kommuner, som blot konstaterer, at merudgifterne overstiger 500 kr., og derefter undlader de at beregne mere detaljeret, om merudgifterne f.eks. er 600 kr. eller 1200 kr., for de kan umiddelbart konstatere, at de i hvert fald ikke overstiger 1.749 kr. I disse tilfælde fremstår overkompensationen som større, end den faktisk er. Tilsvarende findes der borgere, som undlader at medtage flere udgifter end nødvendigt for at opnå basisydelsen, fordi de alligevel ikke har chance for at opnå en højere ydelse, når intervallerne er så brede, som de har været indtil nu.

Det skal også bemærkes, at lovgivernes mening med dette lange interval var, at man herved kunne undgå detaljerede beregninger i op mod 80% af alle sager, fordi merudgifterne ville ligge inden for dette lange interval.

Men trods dette kan overkompensation forekomme i et større omfang end ønskeligt, og der vil derfor kunne lægges et ekstra trin ind i beregningen, så skalaen kunne se således ud:

Merudgift pr. måned	Ydelse pr. måned
0-499 kr.	0 kr.
500-1249 kr.	1000 kr.
1250-1749 kr.	1500 kr.
1750-2249 kr.	2000 kr.
2250-2749 kr.	2500 kr.
Osv.	Osv.

Herved ville man i det mindste fjerne en anstødssten; men som beskrevet vil en generel indsnævring af intervallerne udløse et decideret administrativt kaos for alle parter og føre til en betydelig stigning i antallet af ankesager, fordi der vil blive klaget over langt flere afgørelser, når de nu pludselig får betydning for ydelsens størrelse.

Ved at følge dette enkle forslag om et ekstra trin i skalaen, vil der desuden frigøres et beløb, der med fordel kan anvendes til andre elementer i merudgiftsydelsen, hvor pengene vil gøre mere gavn og bedre vil kunne målrettes de ydelsesmodtagere, der har størst behov. Dette vil være i overensstemmelse med regeringens erklærede hensigt om at målrette ydelserne til borgere med størst behov.

Generelt vil vi gerne påpege, at hele regelsættet for merudgiftsydelsen allerede forud for regeringens forslag om øget administration udgør et administrativt monster, som med fordel kunne forenkles ud over de takstmæssige overvejelser, som nærværende henvendelse fokuserer på.

Det er Muskelsvindfondens oplevelse, at reglerne medfører en administration, der ligger langt ud over, hvad der med rimelighed kan forsvares i betragtning af hvor beskedne beløb de enkelte ydelser trods alt handler om.

En forenkling kunne derfor bestå i, at reglerne gøres klarere, og at nogle elementer i beregningen udmåles efter faste takster, uanset om der herved sker lidt over- eller underkompensation.

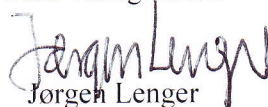
Vi vil derfor anbefale Folketingets Socialudvalg, at man i det hele taget lader dette regelsæt gennemgå en grundig forenkling.

Faktisk påbegyndte Folketingets Socialudvalg en sådan evaluering med henblik på en forenkling, men arbejdet gik i stå, da der blev udskrevet valg til Folketinget i 2007, og siden da er arbejdet ikke genoptaget. Forenklingen er bestemt ikke blevet mindre påtrængende gennem de forløbne 5 år.

Muskelsvindfonden stiller gerne de erfaringer til rådighed, som vi har opnået gennem 9 års administration af bestemmelsen, og vi indgår derfor gerne i et arbejde med evaluering og forenkling.

Jeg skal samtidig tillade mig på vegne af Muskelsvindfonden at anmode om foretræde for Folketingets Socialudvalg, fordi jeg gerne vil uddybe denne henvendelse.

Med venlig hilsen

Jørgen Lenger

Udviklingschef, Muskelsvindfonden